

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput Primum. a Alexand. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

IO. Sed supra traditis, primò obstar textus in can. 64. Concilii Carthag. in illis verbis: *Ne in Dominico, & reliquis Sanctorum festis spectacula ullo modo pereantur, illud quoque preterea petendum est, ut theatralium iudiciorum spectacula in Dominico, & reliquis festis diebus à side Christianorum arceantur: maximè quia in sancti Pascha etava turba magis in hippodromia, quam in Ecclesiis conveniant, debent presint ipsorum dies transferri, quando evenerint, nec debet ullus Christianus cogi ad hæc spectacula. Ubi tantum prohibentur spectacula edi diebus Dominicis, & Paschalibus: ergo quia absolute spectacula, quorum appellatione veniente torneamenta, non censentur prohibita. Pro cuius canonis expositione dicendum est, discriminem esse constituendum inter ludos veritos, ac inter permislos. Veriti omni tempore, & inter omnes personas prohibiti censentur, ut torneamenta, de quibus in praesenti. Alii vero ludi liciti sunt, et si non omnibus, nec omni tempore, laicis enim plerumque permittuntur, qui clericis prohibentur, can. 24. Synodi 6. Tral. ibi: *Nec si licet eorum, qui in sacerdotali ordine enumerantur, vel monachorum in equorum curriculis subsistere, vel scenicos ludos sustinere; sed & si quis clericus ad nuptias vocetur, quando ad deceptionem comparata ludiera ingressa fuerint, surgat, & discedat. Sic ergo haec prodromia, curricula, & venationes, & similia, licet laicis permittantur, tamen diebus Dominicis, aut tempore paschali edi non debent, ex rationibus quas con-**

gesserunt Balsamon in dicto Can. 64. Brisonius in I. die Dominicico, C. deffetac.

Secundò obstar textus in cap. quicunque 4. II, 23. quest. 4. ibi: *Quicumque clericus, aut in bello, ant in rixa, aut in Gentilium Iudis mortuus fuerit, nec in oblatione, nec in oratione pro eo posseatur, sed in manus incidat iudicis, sepultura tamen non privetur. In quibus conceditur sepultura decedentibus in torneamentis. Igitur non recte in praesenti assertur illis, qui in torneamentis decedunt, concessâ pœnitentia denegari sepulturam. Pro cujus difficultatis solutione dicendum est, in extenuagi de clericis tantum, quibus ludi cum pace minus coharentes, & veluti belli præludia prohibentur, ut probat Abul. in cap. 6. Matthæi, quest. 52. qui inter ludos referit saltationem, & torneamenta. Et quoad hæc hastiludia Concil. Salisburg. sub Martino IV. anathematæ damnavit clericos, aut ecclesiastica dignitate fulgentes, qui vel armis adhibitis, vel absque eis vacaverint tali exercito. Tametsi enim remotis armis nullum immineat profliganda vitæ periculum, tamen vel ipsa species bellicæ exercitationis à pace abhorrens dedecet clericos. Praetertim quia à torneamentis absque armis facile progredi poterat ad torneamenta cum armis, ubi frequenter homicidia eveniebantur, videtur est apud Cantipratianum lib. 2. apud cap. 49. num. 3. apud Cæsareum lib. 12. miracul. cap. 16. & 17. In praesenti vero agitur de laicis in torneamentis decedentibus, quibus diversa pena imponitur, quia sunt professione diversi.*

TITULUS XIV.

De Clericis pugnantibus in duello.

CAPUT PRIMUM.

^a Alexand. III.

PORRO si clericus alicui sponte duellum obtulerit, vel si oblatum suscepit, & subierit, sive vicit, sive vicitus fuerit, de rigore juris est deponendum. Sed quantumcumque ejus in hac parte gravis sit, & enormis excessus, evadere potest depositionis sententiam, si cum ipso suus Episcopus duxerit misericorditer dispensandum, dummodo ex ipso duello homicidium, vel ^b membrorum diminutio non sit subsequuta.

NOTÆ.

I. ^a **A**lexander III.) Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titulo cap. 1. & post Concilium Lateran. part. 26. cap. 4. & 5. legitur Salernitanus Archiepisc. & in dict. prima collectione additur pars capituli. *Licet præter-*

Unde cognoscitur in praesenti referri partem textus in cap. licet, de sponsa duor. cap. 1. de corpore viatatis, ubi jam notavi.

^b *Membrorum diminutio.*) Unde dispensat Episcopus in specie textus in cap. 1. de corpore viatatis, quia amissio partis digitæ proprie non est membris diminutio, ut notavit Valconcellos in harmonia rubric. ad tit. de corpore viatatis.

CAPUT